

Občina SODRAŽICA

Trg 25. maja 3

1317 Sodražica

tel.: 01/83-66-075, 83-71-003

fax: 01/83-71-004

e-mail: obcina@sodrazica.si

PRORAČUN

Občine Sodražica

za leto 2019

Osnutek

Uvod z obrazložitvijo osnutka proračuna

Sodražica, januar 2019

Župan občine Sodražica
Blaž Milavec l.r.

- I. **Proračun** občine je najpomembnejši finančni dokument, ki ga sprejme občinski svet. Na podlagi proračuna se lahko naroča blago ali storitve, podpisujejo pogodbe s finančnimi obveznostmi občine ter izvaja z zakonom ali drugimi pravnimi akti določenimi nalogami, pristojnosti in dolžnosti tekom proračunskega obdobja. Proračun je tudi podlaga za uveljavljanje posameznih finančnih koristi oziroma pravic, ki izvirajo sicer iz različnih naslovov (zakon, podzakonski akti, sklepi državnih ali lokalnih organov, pogodbe, itd). Praktično pomeni proračun temelj za finančno delovanje občine.
Proračun se praviloma sprejema za naslednje obdobje, ki dejansko pomeni naslednje koledarsko leto. Včasih se sprejema šele v tekočem letu oziroma za tekoče leto, če ga občinski svet ni sprejel pravočasno ali je bil dan v obravnavo prepozno.
Rebalans proračuna občina sprejme, če želi spremeniti sprejeti proračun zaradi spremenjenih okoliščin, ki narekujejo povečanje ali pa omogočajo znižanje načrtovanih sredstev na posameznih postavkah, kar rezultira spremembo višine celotnega proračuna.
- II. **Sprejem** proračuna in rebalansa (postopek, predlagatelj, odločevalec, itd) je določen z zakonom (Zakon o javnih financah, zakoni o izvrševanju vsakokratnih državnih proračunov, zakon o lokalni samoupravi ter zakon o financiranju občin), statutom občine, konkretnije pa s poslovníkom občinskega sveta. Vsebina akta o proračunu je tudi določena z zakonom.
- III. **Občinski svet** lahko proračun sprejema le za eno leto, lahko tudi za dve, teoretično celo za več. V zadnjem času se vse bolj pogosto sprejema proračun za dve naslednji leti, pri čemer pa se nato tekom obdobja po potrebi rebalansira (spreminja, dopolnjuje, itd).
- IV. **Proračun** sestavlja več dokumentov: Odlok o proračunu Občine Sodražica za posamezno leto, Splošni del proračuna, Posebni del proračuna, Načrt razvojnih programov, Obrazložitev proračuna ter Letni program pridobivanja in razpolaganja s stvarnim premoženjem občine in Kadrovski načrt. Odlok predstavlja normativni (pravni) del proračuna, se pravi akt, ki "uzakoni" proračun. Splošni del predstavlja finančni oziroma vsebinski del proračuna, saj določi vire sredstev (prihodke) ter višino, na drugi strani pa tudi odhodke (štiri področja: tekoči odhodki, tekoči transferji, investicijski odhodki in investicijski transferji) ter program zadolževanja in servisiranja dolga. Posebni del določa le odhodkovno stran proračuna po proračunskih programih in podprogramih (Občinski svet, Nadzorni odbor, Župan in Občinska uprava glede na proračunske porabnike ter obramba, gospodarstvo, okoljska infrastruktura, šolstvo, zdravstvo, itd glede na proračunsko porabo). Načrt razvojnih programov določa načrt projektov za naslednjih nekaj let, pri čemer seveda ni nujno, da bodo ti projekti avtomatsko uvrščeni v tekoče proračune. Obrazložitve podajo vsebinsko razjasnitev namen, ciljev in ocene o višini sredstev ter časovni plan posameznih proračunskih postavk in projektov. Letni načrt pridobivanja in razpolaganja s stvarnim premoženje je načrt

“nepremičninske politike” občine, se pravi kaj bo kupovala in kaj odprodajala v proračunskem obdobju na področju stvarnega (predvsem nepremičninskega) področja. Kadrovski načrt pa določa načrt zaposlovanja v okviru občinske uprave.

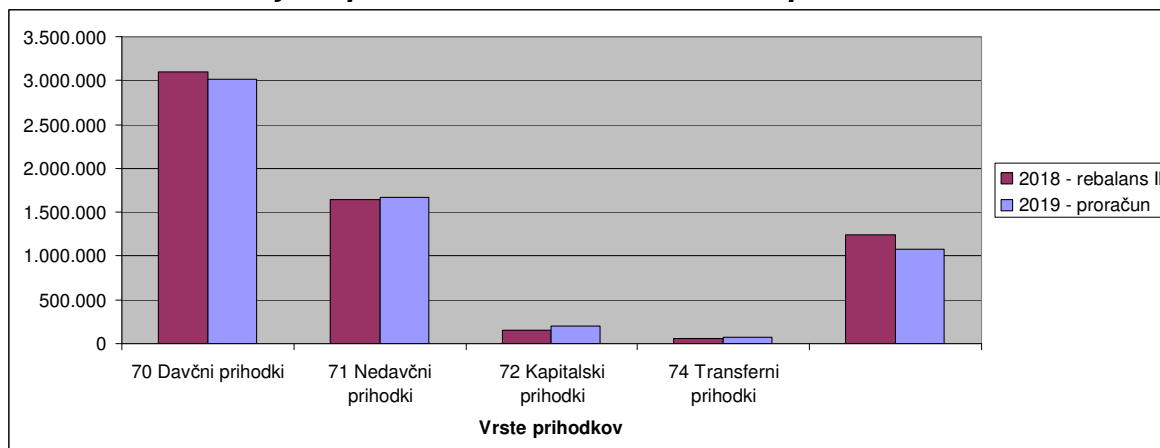
V. Prihodki so v letu 2019 bili predvideni v višini **3.011.951** evrov. Glavni vir ostaja dohodnina - odstopljeni del, ki se določi oziroma odmeri na podlagi zakona o financiranju občin za posamezno občino. Glavni faktor pri izračunu je tudi povprečnina. V zadnji nekaj let se ta zniževala, kar je rezultiralo, da smo izgubili preko sto tisoč evrov sredstev (kar predstavlja dobrih 10%) v samo petih letih. Sedaj se povprečnina vendarle nekoliko dviguje, tako, da je v letošnjem letu določena na višini 573,50 evrov na podlagi dogovora med vlado in predstavniki združenj občin konec preteklega leta. Vendar pa žal tudi višja povprečnina ne zadošča pokritju vseh dodatno nastalih stroškov dela, ki so posledica dviga plač in mora občina zagotoviti ta sredstva še iz drugih virov.

S proračunom predvidevamo malenkostni porast virov iz naslova davčnih prihodkov. Pri nedavčnih prihodkih predvidevamo kar za tretjino višji priliv, malo manjši priliv pa tudi pri kapitalskih prihodkov. Pri davčnih oziroma nedavčnih prihodkih smo sledili smernicam, ki jih za pripravo občinskih proračunov poda ministrstvo za finance. S temi smernicami določi ocenjeno vrednost rasti makroekonomskih gibanj, ki vplivajo na višino pričakovane realizacije posameznih davčnih oziroma nedavčnih virov. Končno oceno utemeljujemo tudi s pozitivno smerjo rasti navedenih virov prihodkov v preteklem proračunskem obdobju. Kapitalski prihodki so določni na podlagi cene načrtovane prodaje nepremičnin, ki so v lasti občine.

V tem letu načrtujemo za dobrih 13 % nižje transferne prihodke, kar je odraz nižje ocene potrebovanih sofinancerskih sredstev za načrtovani obseg izvedenih del (v pretežni meri se rahlo znižajo pričakovana sredstva iz državnega oziroma evropskega proračuna pri projektu SORIKO).

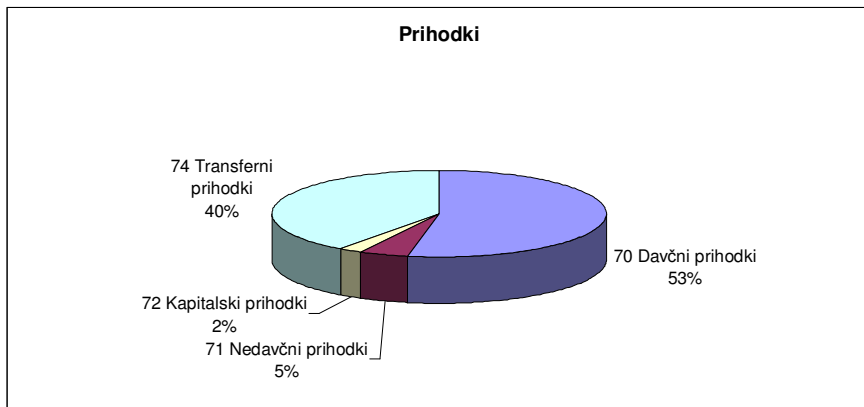
Tabele prihodkov

Primerjava prihodkov: rebalans II 2018 - proračun 2019

Prihodki 2019

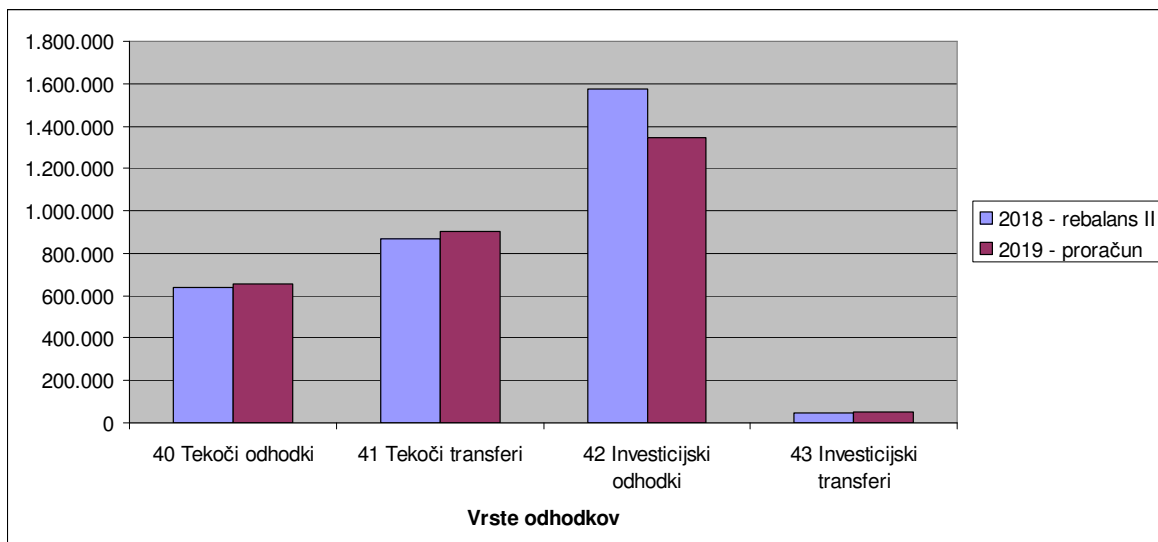
Skupaj prihodki	3.011.951
70 Davčni prihodki	1.666.419
71 Nedavčni prihodki	200.600
72 Kapitalski prihodki	70.000
74 Transforni prihodki	1.074.932

- I. **Odhodki** predstavljajo v letu 2019 **2.954.340** evrov. Od tega je predvideno za tekoče odhodke 656.691 evrov. Na področju plač se večajo stroški zaradi višje dogovorjenih plač in napredovanj. Izdatki za blago in storitve se malenkostno zvišujejo kot posledica višjih stroškov storitev ter poplačil prenesenih obveznosti. Ostalo ostane približno enako v obeh letih in je primerljivo z dosedanjo porabo. Tekoči transferji so v letu 2019 predvideni v približno istih okvirjih kot v preteklem obdobju z rahlim povečanjem v višini slabih 4 %, kar je posledica predvsem dviga stroškov dela in s tem tudi storitev. Investicijski del proračuna je v letu 2019 visok 1.347.554 evrov in predstavlja paleto investicijskih projektov (zaključek projekta Oskrba s pitno vodo SORIKO, Agromelioracija Gora, pričetek z deli na projektu Obnove občinske ceste Vagovka – Kržeti, Avtobusna postaja Sodražica do poplačila dela stroškov gradnje kanalizacije v Lipovšici itd). Poleg tega se predvidevajo tudi manjši projekti (manjši odseki cest in poti, vodovodov ter požarne infrastrukture), nakupov zemljišč, nadaljevanje odplačila objekta (zadruga) ter priprave projektne dokumentacije za investicijske projekte okoljske infrastrukture (Kanalizacija Sodražica II in III. faza), prometne infrastrukture (Obnova državne ceste in gradnja pločnikov Žimarice, Pešpot Žimarice – Sodražica, Rekonstrukcija občinske ceste Vagovka – Kržeti) programa poplavne varnosti ter pripravo OPN. Poleg tega načrtujemo finančno podpreti obnove domov PGD, tokrat v Zamostcu. Investicijski transferji se načrtujejo v obeh letih v podobnih okvirjih kot do sedaj.

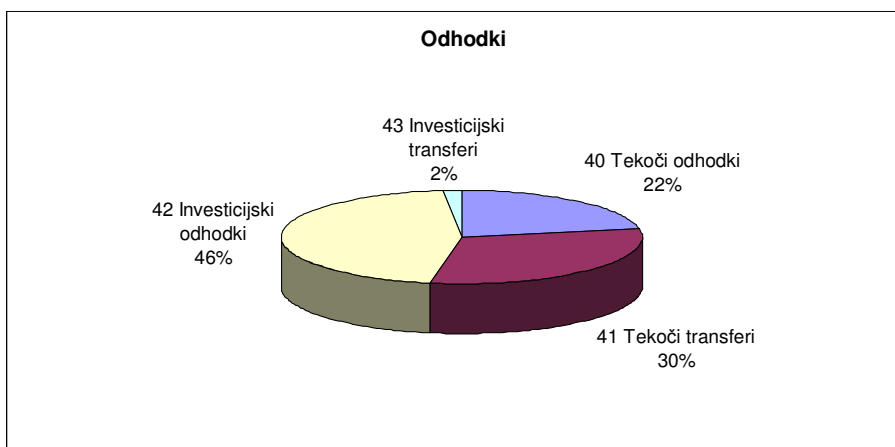
Tabele odhodkov

Primerjava odhodkov: rebalans II 2018 - proračun 2019

Odhodki 2019

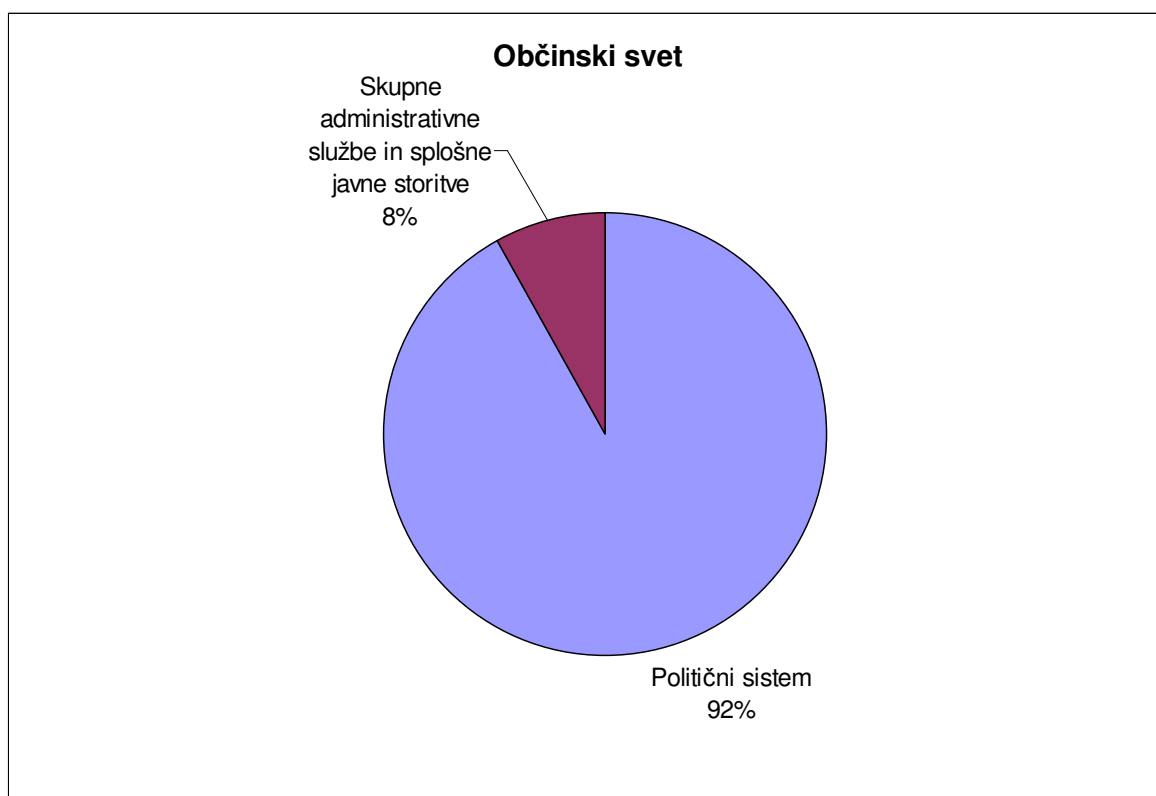
Skupaj odhodki	2.954.340
40 Tekoči odhodki	656.691
41 Tekoči transferi	900.095
42 Investicijski odhodki	1.347.554
43 Investicijski transferi	50.000

- II. Posebni del proračuna razvrsti odhodke najprej po posameznih proračunskih porabnikih, ki neposredno in "zadnji v vrsti" odločajo o oziroma vodijo porabo (Občinski svet, Nadzorni odbor, Župan in Občinska uprava). Nadalje pa se odhodki razdelijo glede na program oziroma področja porabe (Ekonomsko in fiskalna administracija, Skupne administrativne službe in splošne javne storitve, Lokalna samouprava, Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih, Kmetijstvo in gozdarstvo, Promet in prometna infrastruktura ter komunikacije, Gospodarstvo, Varovanje okolja in naravne dediščine, Prostorsko planiranje in komunalna dejavnost, Zdravstvo, Kultura, šport in nevladne organizacije, Izobraževanje, Socilano varstvo ter na koncu še servisiranje dolga. Pregled tako tekočih kot investicijskih odhodkov na posameznem področju, primerjava med njimi in s preteklimi obdobji je razvidno iz sheme posebnega dela proračuna in iz obrazložitvev.

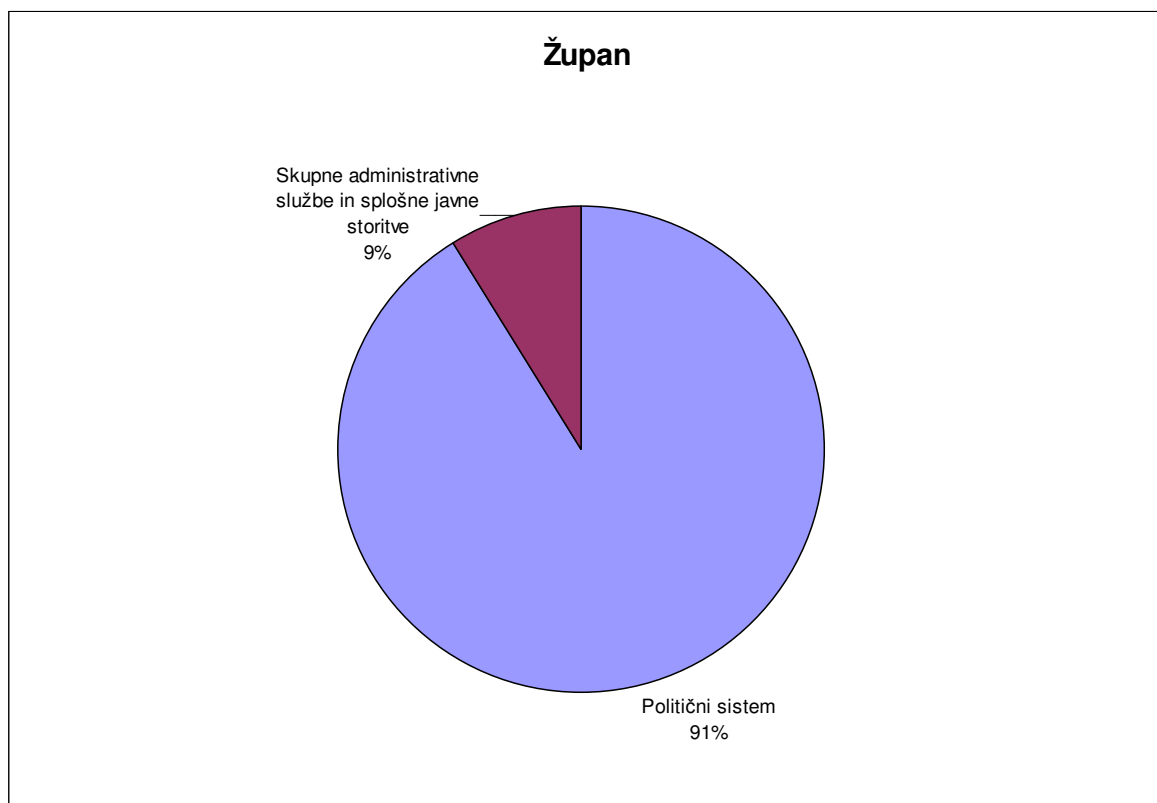
Tabele (stolpce) posebnega dela proračuna za leto 2019

Občinski svet	20.190,00
Politični sistem	18.540,00
Skupne administrativne službe in splošne javne storitve	1.650,00

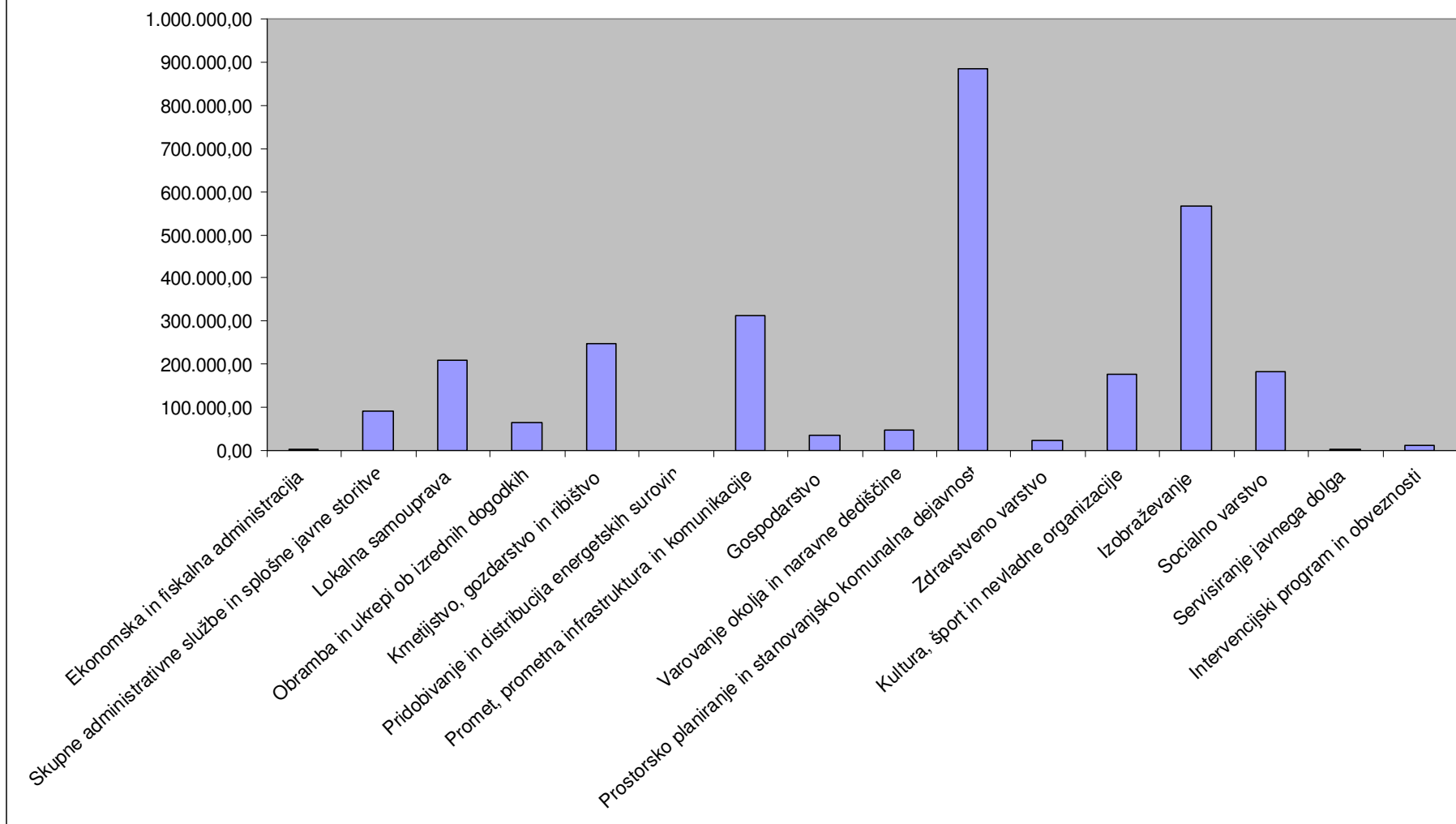
Nadzorni odbor	
Ekonomska in fiskalna administracija	2.000,00

Župan	66.524,00
Politični sistem	60.524,00
Skupne administrativne službe in splošne javne storitve	6.000,00

Občinska uprava	2.865.626,00
Ekonomska in fiskalna administracija	3.036,00
Skupne administrativne službe in splošne javne storitve	91.618,00
Lokalna samouprava	209.760,00
Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih	65.100,00
Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo	247.284,00
Pridobivanje in distribucija energetskih surovin	661,00
Promet, prometna infrastruktura in komunikacije	313.018,00
Gospodarstvo	35.850,00
Varovanje okolja in naravne dediščine	47.040,00
Prostorsko planiranje in stanovanjsko komunalna dejavnost	884.996,00
Zdravstveno varstvo	24.100,00
Kultura, šport in nevladne organizacije	178.080,00
Izobraževanje	565.100,00
Socialno varstvo	182.900,00
Servisiranje javnega dolga	4.084,00
Intervencijski program in obveznosti	13.000,00

Občinska uprava

III. Načrt razvojnih programov vključuje dobrih 50 projektov investicijske narave. Nekateri se permanentno izvajajo, saj predstavljajo trajno investicijsko aktivnost občine (sredstva za vzdrževanje, opremljanje oziroma pridobivanje premoženja občine), nekateri pa predstavljajo enkratni (eno – več letni) projekt, ki nato preda v uporabo. Nabor projektov je veliko z možnostjo spreminjanja in dopolnjevanja. Le del projektov se realizira po načrtovani časovni dinamiki, ostali se prelongirajo v naslednja proračunska obdobja ali se (začasno) zamrznejo ali celo izbrišejo, če niso več aktualni. Kakšna je usoda posameznega projekta se določi glede na prioriteto in glede na finančni okvir. Prioriteta se določi po naslednjih kriterijih: 1. po nujnosti izvedbe za delovanje javnega sistema oziroma ogroženosti ter koliko je v lokalnem javnem interesu (urgentno ali zelo nujno, nujno, manj nujno, nenujno); 2. po zrelosti projekta (projekt je že v teku, projekt ima potrebno dokumentacijo in dovoljenja, projekt je še v pripravi, projekt je šele kot ideja); 3. po (trenutni) možnosti črpanja dodatnih sredstev iz evropskega in državnega proračuna (projekt z možnostjo, z malo možnostmi, brez možnosti); 4. po višini stroškov in zahtevnostjo izvedbe (zelo obsežen, velik in zahteven projekt, obsežen, velik in zahteven projekt, manj obsežen, velik in zahteven projekt). Dodatni kriteriji so tudi alokacija oziroma razpršenost investiranja, nasprotno pa tudi pomembnost oziroma učinek projekta na celotno občino, sorazmernost vloženih sredstev na učinek in možnost preložitve izvedbe v naslednja obdobja brez oprejemljive škode. Glede na navedeno se je uvrščajo posamezni projekti v tekoče proračune. Osnovni okvir, ki določa splošne oziroma temeljne pogoje pa je višina razpoložljivih sredstev. NRP za leto 2019 nadaljuje usmeritev prednosti okoljski oz. vodooskrbni infrastrukturi ter prometni infrastrukturi, predvsem je večji del sredstev namenjen zaključevanju določenih projektov in pripravi novim, ki naj bi se pričeli izvajati v naslednjih letih.

IV. Zadolževanje Občina Sodražica najema v letih 2016 do 2018 povratna sredstva na podlagi 23. člena zakon o financiranju občine, ZFO, ki jih namenja za izvajanje občinskih investicij država. Ta sredstva predstavljajo dejansko novo zadolževanje v višini dobrih 160.000 EUR (odvisno od potreb) za namene projekta OB179-07-0018 Oskrba s pitno vodo SORIKO, vendar ne predstavljajo rednega zadolževanja občine. V lanskem letu je občina na podlagi odloka o spremembah odloka o proračunu Občine Sodražica za leto 2017 zaradi povišanja stroškov, zlasti dela, ki bremenijo občino kot tekoči in transferni odhodki in zaradi koncentracije sredstev na določenih projektih zaradi hitrejše izvedbe najela dolgoročno posojilo v višini 200.000 evrov za pokritje izvedbe investicijskega projekta Ureditev centra Sodražice ter nakupa nepremičnine (Zadružna stavba).

Občina Sodražica je do sedaj najela dva dolgoročna kredita, oba za podporo financiranju investicijskim projektom: Obnovi zdravstvene postaje v Sodražici v letu 2006 in Izgradnji športne dvorane in razširitvi vrtca v letu 2011.

Zaradi zamude plačila deleža sredstev iz državnega proračuna pri projektu Pokrita tržnica je bila občina prisiljena konec preteklega leta najeti kredit (spremeniti likvidnostni kredit v kratkoročnega) v višini odobrenih a prelongiranih sredstev iz leta 2018 v leto 2019, točneje 48.229 evrov do pridobitve sredstev (prvo tromesečje 2019), za kar je občina pridobila tudi posebno soglasje finančnega ministrstva.

Tabela zadolženosti Občine Sodražica (brez povratnih sredstev na podlagi 23. člena ZFO in brez kratkoročnega kredita) na dan 31.12.2018:

PROJEKT (POSOJILODAJALEC)	LETO	CELOTEN ZNESEK KREDITA	ODPLAČANO DO 31.12.2018	SALDO 31.12.2018	DATUM ODPLAČILA
OBNOVA ZD POSTAJE (NLB D.D.)	2006	204.000,00	165.966,22	38.033,78	15.06.2021
IZGRADNJA ŠD (JS RS RR)	2011	800.000,00	357.143,24	442.856,76	30.09.2026
UREDITEV CENTRA (UniCredit)	2017	200.000,00	1.851,85	198.148,15	30.11.2027
SKUPAJ		1.204.000,00	524.961,31	679.038,69	

Po obravnavi predlagam Občinskemu svetu, da sprejeme naslednji

sklep:

Sprejme se Odlok o proračunu Občine Sodražica za leto 2019.

Župan Občine Sodražica
Blaž Milavec l.r.